

▼ PROFIL

▶ SIR BEN KINGSLEY

▶ Stilleben

+ Sir Ben Kingsley (68) spiller en korrump makt-person i den politiske komedien «The Dictator». Selv er han mest bekymret for ironiens død.

▶ ✎ LINE TILLER

HAN TVINNER ROLIG fingrene sine sammen. Løfter haken så vidt det er. Sir Ben Kingsley (68) kommer til å si noe smart. Det ligger i luften.

- Skuespillere trenger å knytte seg svært tett til det som skjer i samfunnet. Vi må ha fingeren på mange pulser, både historisk, politisk og sosialt. Vi er speilene, og vi må vite hva vi faktisk reflekterer.

Kingsley kunne hatt en karriere som gitarist etter at Ringo Starr og John Lennon så ham opptre som 21-åring, men han takket nei til platekontrakt. Han trampet også ut av farens fotspor og avsluttet legestudiene. Krishna Bhanji skiftet navn og ble skuespiller, fordi han på den måten kanskje kunne bruke talentet sitt til å gjøre en virkelig forskjell for folk. Engelskmannen er litt kortere enn det man har sett for seg. Kanskje også litt tynnere. Han har på seg spisse, brune, flekkfrie sko, og holder løst rundt en kopp varm te inne på en Waldorf Astoria-suite i New York. Kingsley spiller sikkerhetssjef, eller «han paranoide fyren med mørke solbriller og dyr klokke», i Sacha Baron Cohens kinoaktuelle komedie «The Dictator».

- Sacha startet forberedelsene til filmen to år før «den arabiske våren» eksploderte. Han har en meget god intuisjon, og jeg vil ikke nøle med å si at han er dette århundrets Charlie Chaplin. Da jeg ble en del av teamet var Midtøsten i ferd med å gå av skaftet, og det var ekstremt spennende. Vi laget ikke vitser i et vakuum. Vi følte oss som politiske satirikere i svært ekte omgivelser.

DIKTATORVERDEN. Filmens manusforfattere står bak både filmen «Borat» og tv-seriene «Curb Your Enthusiasm» og «Seinfeld». Kingsleys karakter sniffer diktatorens armhuler som hilsen, men han prøvde ikke å være spesielt morsom.

- Jeg gikk ikke inn i denne karakteren med stor humor. Jeg prøvde heller å spikre den erkentypiske figuren som hele tiden konspirerer i bakgrunnen av Saddam-ene og Gaddafi-ene. Han som organiserer korruperte avtaler med olje, mineraler og våpen, og som bryr seg katten om sitt folk og land. Fyren som beklageligvis fortsatt er en del av vår politiske meny.

- Tror du diktatorene vil forsvinne snart?
- Så lenge det finnes menn i bakgrunnen med mørke solbriller som gjør skitne avtaler med andre menn i mørke solbriller, vil vi leve i en verden med diktatorer. Han sukker og rister på hodet.

- Men det farlige er ikke diktatorer som sikler etter atombomber for å fremvise et visst nivå av prestisje. Det er jo helt galskap at en Armani-dress, en Rolex-klokke og den rette suv-en «står godt til» atombomber nå for tiden. Det aller skumleste er at atomkraftverkforskere flytter over landegrensene. De er til salgs eller til leie, og eier ikke lojalitet, sier han.

KOMEDIER. Halvt indiske Kingsley vant Oscar for rollen som «Gandhi» i 1982.

- Hva er ditt forhold til komedie?
- Jeg var en «synge-og-danse»-gutt da jeg var liten. Jeg hermet etter folk, imiterte dem rundt meg og ble kalt familiens Danny Kaye. Jeg elsker å få folk til å le, og leser akkurat nå på noen flotte komediemanus. Så jeg ser frem til å forske mer på sjangeren, for så lenge jeg finner en menneskelig sannhet i komedier, kan jeg glede meg over slike jobber.

Han forteller at ettersom Cohen sjelden blir vippet av pinnen under opptak, måtte resten av filmcrewet stadig holde igjen latterkramper.

- Hvis man ler under opptak vil man fjerne en stor porsjon kreativ energi. Dessuten ville jeg ikke likt om vi

▶ SIR BEN KINGSLEY

► **FØDT:** Krishna Pandit Bhanji, 31. desember 1943. Moren var en engelsk modell og skuespiller og faren var indisk lege.

► **SIVILSTAND:** Har vært gift fire ganger, har fire barn med to ekskoner. Bor i Oxfordshire i England med sin

brasilianske skuespillerkone, Daniela Lavender.

► **BAKGRUNN:** Har vunnet Oscar, BAFTA og Golden Globe. Mest kjent for å spille Gandhi i filmen med samme navn fra 1982.

► **AKTUELL:** i Sacha Baron Cohens komedie «The Dictator».

som karakterer i filmen på noe tidspunkt skulle fjernet oss fra rollen og si «bare kodd» ... jeg hater forøvrig det uttrykket intenst.

- Hvorfor det?
- Fordi det er starten på ironiens død. Fordi uttrykket ikke lar ironien få hvile en stund hos lytteren før spøken blir forstått. Uttrykket fjerner umiddelbart all glede.

HISTORIEFORTELLER. Kingsleys politiske syn skifter stadig vekk, sier han. Men han mener man enklest kan oppleve hans politiske engasjement i arbeidet hans.

- Jeg tror at mitt vaklende ståsted først og fremst er å være en historieforteller. Min favorittforfatter, franske Albert Camus, sa at «enhver som sier at kunst ikke har noe med politikk å gjøre, misforstår både ordet kunst og ordet politikk». Jeg kunne ikke sagt det bedre selv, sier han og smiler varmt.

- For å si det slik, jeg elsker å spille inn «Schindlers liste». Jeg elsker «Gandhi». Jeg elsker «Sexy Beast». Og jeg elsker absolutt rollefiguren jeg spilte i «House of Sand and Fog». ➔

POMP OG PRAKT. - Alle karakterene jeg ender opp med å spille, snakker til meg gjennom sidearkene, til og med huset mitt på landsbygden sa «hom her» til meg gjennom veggene. Jeg tror at der jeg tidligere i livet brukte å fantasere meg til saker og ting, er det slik at jeg nå vet. Hvis ikke det var for pompøst av meg å si? spør Sir Ben Kingsley.

FOTO: PARAMOUNT PICTURES

NY FILM. Ben Kingsley (til høyre) spiller Tamir i komedien «The Dictator». – Sacha Baron Cohen er dette århundres Chaplin, sier Kingsley om filmens regissør.

Jeg vil gjerne være et slags speil. Jeg vil at publikum skal kunne se seg selv gjennom meg

► - Kjente du deg igjen i de rollene?

- Gi en mann en maske, og han vil fortelle deg sannheten. Skuespillere spiller med masker hele tiden, og i enkelte roller vokser en sannhet man kan høre ekko av i seg selv.

INGEN KJÆRE MOR. Kingsley har kalt sin mor kald og vanskelig. Det var først da moren hans var 90 år at hun kunne glede sønnen ved å anerkjenne hans valg av skuespilleryrket. Da han gjestet «Skavlan» i vår, fortalte han til Fredrik Skavlan at barndommen hans ikke kunne karakteriseres som lykkelig, og han forteller nå at han har en tendens til å velge svært patriarkalske roller.

- Hvordan har barndommen din formet deg som pappa?

- Ved å ha en far som sjelden var tilstede, selv om han var i samme rom som meg, måtte jeg hele tiden gjette hva «pappa»- og «forelder»-rollen faktisk betydde. Jeg arvet ikke et kart. Jeg ble ikke lært noen regler.

Likevel fikk han en kjærlighetserklæring av sin sønn Ferdinand for ikke lenge siden.

- Han sa «pappa, du må huske på, og være stolt av, at

dine fire barn elsker hverandre». Jeg ble så takknemlig for at han sa det, sier Kingsley.

- Hvorfor valgte han å si akkurat det tror du?

- Jeg var nok ikke veldig involvert før i tiden, men nå følger jeg veldig nøye med på barna mine. Ferdinand følte vel at han trengte å minne meg på det.

KONGELIG GLANS. Det er usikkert om hans rojale utstråling stammer fra at han i 2001 ble slått til ridder av dronning Elizabeth («det var som å få en klem av hjemlandet mitt»), og at han i ettertid har krevd å bli kalt «Sir», eller om det er hans aksent og den høytydelige måten han ofte uttrykker seg på. Han liker journalister, sier han. Han sier at ved å bli stilt gode og dårlige spørsmål om yrket sitt, tvinges han til å forstå det selv. En annen grunn kan kanskje være at noen endelig lytter til hva han har å si.

- Du har flere ganger sagt at du ikke ble sett i barndommen, at du ble neglisjert og avfeid, og at du derfor krever å bli hørt som voksen. Hva er det du vil si?

- Tja ...

- Jeg vet ikke ennå. Jeg vil gjerne være et slags speil.

Jeg vil at publikum skal kunne se seg selv gjennom meg, sier han.

Kingsley spilte rollen som Hamlet da han på midten av 70-tallet var en del av den britiske teatergruppen Royal Shakespeare Company i Warwickshire i England.

- Jeg gikk bortover en vakker åker ute på landsbygden hvor Shakespeare selv brukte å rusle i sin tid. Plutselig så jeg en ung kvinne gå mot meg. Jeg tenkte at jeg burde bøye av til venstre for å ikke gå på henne, og for å bevise at jeg ikke skulle gjøre henne noe vondt. Men hun mimet mine bevegelser, og slik gikk vi frem og tilbake mot hverandre helt til vi sto ansikt til ansikt.

Hun kunne fortelle unge Kingsley at hun kvelden før hadde overvært teaterstykket.

- Og så sa hun, «hvordan kunne du vite akkurat hvem jeg er?».

Kingsley puster rolig. Lar setningen ligge noen sekunder.

- Det er en av de vakreste tingene som noen gang har blitt sagt til meg.

magasinet@dn.no